

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง : ส10230
วันที่ : ๕12245/56
วันที่ : 27 ส.ค. 56 เวลา : 13:55

สคด ๑/๓๖๕
๒๔ ๕๖
14.๖๐๔.

ที่ นร ๑๑๐๕/๕๕๖๖

สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
๙๖๒ ถนนกรุงเกษม กรุงเทพฯ ๑๐๑๐๐

๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง สรุปรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี ๒๕๕๖

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๐๐ ชุด

ตามที่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำรายงานภาวะสังคมไทยไตรมาสสอง ปี ๒๕๕๖ และได้จัดแถลงข่าวแก่สื่อมวลชนเมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ สรุปรายงานได้ดังนี้

๑. การจ้างงานและรายได้

๑.๑ การจ้างงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๗ และมีอัตราการว่างงานร้อยละ ๐.๗๓ ยังต่ำกว่าช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว การปรับค่าจ้างแรงงาน ๓๐๐ บาทและการชะลอตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้สถานประกอบการพยายามปรับการทำงานให้อยู่ในช่วงเวลาปกติมากขึ้น โดยแรงงานเอกชนที่ทำงาน ๕๐ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ขึ้นไป มีจำนวนลดลงร้อยละ ๖.๘ เทียบกับที่ลดลงร้อยละ ๐.๔ ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

๑.๒ ค่าจ้างแรงงานและเงินเดือนภาคเอกชนที่ยังไม่รวมค่าล่วงเวลาและผลประโยชน์ตอบแทนอื่นเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๐ ขณะที่ราคาสินค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๓ ทำให้ค่าจ้างและเงินเดือนภาคเอกชนที่แท้จริงเพิ่มขึ้นร้อยละ ๔.๕ สำหรับผลิตภาพแรงงานเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๔ ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ในไตรมาสที่แล้ว ซึ่งต้องเร่งรัดการเพิ่มผลิตภาพแรงงานเพื่อลดแรงกดดันต่อต้นทุนการผลิต และผลประกอบการของกิจการที่จะส่งผลต่อเนื่องต่อการตัดสินใจในการจ้างงาน

๑.๓ แรงงานเยาวชนที่จะเป็นกำลังหลักในอนาคตมีแนวโน้มลดลงและส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำ โดยอัตราการมีส่วนร่วมกำลังแรงงานเยาวชนลดลงจากร้อยละ ๕๓.๑ ในปี ๒๕๕๔ เป็นร้อยละ ๔๖.๘ ในปี ๒๕๕๕ หรือมีประมาณ ๔.๘๒ ล้านคน เนื่องจากเยาวชนประมาณร้อยละ ๔๐ ยังอยู่ระหว่างการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและต่ำกว่า และร้อยละ ๑๘.๘ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ขณะที่การศึกษาระดับ ปวช. และปวส. ซึ่งตลาดมีความต้องการสูงมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๕.๗ และ ๓.๔ ตามลำดับ ที่เหลือร้อยละ ๓.๗ มีการศึกษาระดับปริญญาตรีและมากกว่า ซึ่งให้เห็นถึงความจำเป็นที่ต้องเร่งพัฒนาและยกระดับทักษะแรงงานเยาวชนให้สูงขึ้นเพื่อสร้างกำลังแรงงานของประเทศให้มีคุณภาพสูงขึ้น

๒. ด้านสุขภาพ: เยาวชนมีความเครียดและมีการฆ่าตัวตายเพิ่มขึ้น และมีแนวโน้มเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น ผลการสำรวจของสถาบันรามจิตติเรื่องสภาวะการเด็กและเยาวชนไทยในรอบปี ๒๕๕๕ พบว่าสาเหตุของความเครียดส่วนใหญ่มาจากปัญหาการเรียน เด็กระดับอุดมศึกษามีความเครียดมากที่สุดร้อยละ ๔๖ รองลงมาคือ เด็กระดับอาชีวศึกษามีความเครียดร้อยละ ๔๕ โดยเด็กมีอาการเครียดจนมีอาการทางร่างกาย เช่น ปวดหัว ปวดท้อง หรืออาเจียน ขณะที่กลุ่มวัยรุ่น ๑๐-๑๙ ปี ก็มีการฆ่าตัวตายประมาณปีละ ๒๐๐ คน ซึ่งมีสาเหตุจากปัญหาการเรียนและปัญหาความรัก และข้อมูลของสำนักกระบวนวิทยาคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า กลุ่มเยาวชนอายุ ๑๕-๒๔ ปี มีอัตราป่วย ๖๒.๗๔ รายต่อประชากรแสนคนในปี ๒๕๕๑ เพิ่มขึ้นเป็น ๙๐.๐๖ รายต่อประชากรแสนคนในปี ๒๕๕๔ ซึ่งอยู่ในระดับสูงกว่าอัตราป่วยรวม ๒ เท่า สาเหตุส่วนใหญ่มาจากการมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกันร้อยละ ๘๓

นร. 4196
๒๖๐/๕๖
16.35๖
๒๖/๕/๕๖
08444.

รอง นร (๕) ๖๔๐

๒๖/๕/๕๖ ๑๘.๐๐๔.

๓. ด้านพฤติกรรมและความเป็นอยู่ของคนในสังคมไทย: อัตราการสูบบุหรี่และดื่มสุรามีแนวโน้มลดลง จำนวนผู้สูบบุหรี่มีแนวโน้มลดลงจาก ๑๑.๙๖ ล้านคนในปี ๒๕๔๔ เป็น ๑๐.๙๑ ล้านคนในปี ๒๕๕๒ แต่ในปี ๒๕๕๔ กลับปรับเพิ่มขึ้นเป็น ๑๑.๕๑ ล้านคน ซึ่งมีความจำเป็นที่จะต้องเฝ้าระวังการส่งเสริมการขายแบบใหม่ๆ ที่จะทำให้เด็กซึมซับสินค้าโดยไม่รู้ตัวจนกลายเป็นนักสูบและนักดื่มหน้าใหม่ ขณะที่อัตราการดื่มสุราก็ลดลงจากร้อยละ ๓๒.๖ ในปี ๒๕๔๔ เป็นร้อยละ ๓๑.๕ ในปี ๒๕๕๔ อย่างไรก็ตาม ในแต่ละปีประเทศต้องสูญเสียโอกาสในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจสูงถึง ๑.๒ แสนล้านบาทต่อปีจากการที่คนไทยเสียชีวิตจากการดื่มแอลกอฮอล์ประมาณ ๔๐,๐๐๐ คนต่อปี อีกทั้งยังใช้เงินภาษีในการรักษาพยาบาลอีกกว่า ๖,๘๐๐ ล้านบาท

๔. ด้านความมั่นคงทางสังคม: มีประเด็นเฝ้าระวัง ดังนี้

๔.๑ สถานการณ์การแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงทวีความรุนแรง พบการจับกุมผู้ค้าและผู้เสพ ยังคงมีสัดส่วนมากที่สุดของคดีอาญารวม โดยรับแจ้ง ๑๑๐,๗๑๑ ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๔ และจากไตรมาสก่อนหน้า ร้อยละ ๑๙.๗ และ ๐.๑ ตามลำดับ สามารถจับกุมผู้ต้องหาได้ ๑๑๕,๒๒๘ คน เพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๕๕.๒ แต่ลดลงจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ ๐.๒ นอกจากนี้ มีการแพร่ระบาดในกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นทั้งนักค้ารายใหม่และเป็นผู้เสพ โดยปลายปี ๒๕๕๔ พบนักค้ารายใหม่อายุน้อย ๑๒ ปี

๔.๒ การเกิดอุบัติเหตุจราจรทางบกเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปี ๒๕๕๔ ร้อยละ ๙ และพบแนวโน้มการเสียชีวิตของกลุ่มเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นสูงขึ้น เด็กอายุ ๑-๑๕ ปี เสียชีวิตกว่าปีละ ๖๕๐ ราย เยาวชนวัย ๑๕-๒๔ ปี ปีละ ๓,๖๐๐ ราย การรณรงค์ใช้รถจักรยานเป็นหนทางสำคัญในการลดอุบัติเหตุ โดยกระตุ้นให้เกิดการใช้จักรยานในชีวิตประจำวันในการเดินทางระยะสั้น รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นและสร้างความปลอดภัยให้กับผู้ขับขี่จักรยาน โดยจัดระบบจราจรที่เอื้อต่อการใช้จักรยาน จัดให้มีช่องทางจราจรสำหรับรถจักรยาน หรือขนานไปกับถนนในเขตเมือง มีการจำกัดความเร็วบนถนนรถจักรยานไว้ไม่เกิน ๓๐ กิโลเมตร รวมทั้งผู้ขับขี่ต้องเรียนรู้วิธีการขี่จักรยานที่ถูกต้องเพื่อความปลอดภัย

๕. เรื่องเด่นประจำฉบับ “แม่วัยใส...ปัญหาและทางออก”

การเพิ่มขึ้นของแม่วัยรุ่นสะท้อนถึงพ่อแม่วัยรุ่นซึ่งอยู่ในวัยแรงงานจะขาดศักยภาพและโอกาสด้านอาชีพและกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงต่อความยากจนที่จะถ่ายทอดวงจรสู่ลูก ขณะที่อัตราเจริญพันธุ์ทั่วไปมีแนวโน้มลดลงทำให้เด็กที่เกิดมีจำนวนลดลง และอีกจำนวนหนึ่งได้รับการพัฒนาไม่เต็มศักยภาพ ส่งผลต่อกำลังคนรุ่นใหม่ที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศที่เป็นสังคมสูงอายุ

๕.๑ สถานการณ์และคุณลักษณะแม่วัยรุ่น

๑) อัตราแม่อายุ ๑๕-๑๙ ปี ต่อประชากรหญิงกลุ่มอายุ ๑,๐๐๐ คน เพิ่มขึ้น จาก ๓๙.๗ ในปี ๒๕๓๙ เป็น ๕๓.๖ ในปี ๒๕๕๔ หรือมีอัตราแม่อายุต่ำกว่า ๒๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๓๒ ของแม่ทุกกลุ่มอายุ ทั้งนี้ อัตราแม่วัยรุ่นควรมีแนวโน้มลดลงเนื่องจากการขยายโอกาสทางการศึกษา อย่างไรก็ตาม ยังมีเด็กจำนวนถึง ๖ ใน ๑๐ ที่หลุดออกจากระบบการศึกษาตั้งแต่อายุ ๑๘ ปี

๒) จำนวนแม่วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยและความยากจน โดยจังหวัดที่มีปีการศึกษาเฉลี่ยต่ำมีแนวโน้มที่จะมีแม่วัยรุ่นสูง ขณะที่จังหวัดที่มีสัดส่วนคนจนสูงแนวโน้มจะมีแม่วัยรุ่นสูงด้วย ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะสำคัญของกลุ่มแม่วัยรุ่น คือ ส่วนใหญ่ไม่ได้เรียน/พักการเรียน ร้อยละ ๗๐ ไม่มีอาชีพร้อยละ ๕๓.๒ ขณะที่แฟนประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปและเกษตรกรร้อยละ ๖๗.๒ และประมาณร้อยละ ๗๐ พักอาศัยอยู่กับพ่อแม่ตนเองหรือพ่อแม่แฟน และแหล่งค่าใช้จ่ายมาจากพ่อแม่ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพรับจ้างและเกษตรกรที่ส่วนใหญ่มีรายได้พอใช้จ่ายไม่เหลือเก็บ

๓) จำนวนแม่วัยรุ่นที่เพิ่มขึ้นนี้ยังไม่นับรวมวัยรุ่นที่ตั้งครรภ์แล้วทำแท้ง เนื่องจากยังขาดข้อมูล ทั้งนี้ มีการคาดประมาณว่ามีคนตั้งครรภ์แล้วทำแท้งจำนวนทั้งสิ้น ๑-๒ แสนรายต่อปี โดย ๑ ใน ๓ เป็นวัยรุ่นหรือคิดเป็นจำนวนประมาณ ๓-๕ หมื่นคน ขณะที่กลุ่มแม่วัยรุ่นร้อยละ ๒๗.๑ ตั้งครรภ์เพราะไม่มีทางเลือกและ/หรือไม่มีโอกาสยุติการตั้งครรภ์

๕.๒ แนวทางและการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาแม่วัยรุ่น

๑) การสนับสนุนให้นักเรียนคงอยู่ในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มากที่สุด รวมทั้งให้โอกาสกลุ่มแม่วัยรุ่นกลับมาเรียนจนจบหรือเพิ่มทักษะด้านอาชีพหลังคลอด

๒) การให้ความรู้เรื่องครอบครัวศึกษา รวมถึงอนามัยเจริญพันธุ์ เพศศึกษาอย่างรอบด้าน ร่วมกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เอ็ดส์ ยาเสพติดฯ การปรับเจตคติและค่านิยมในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์อย่างรับผิดชอบ การปรับปรุงช่องทางการสื่อสารเพื่อให้ครอบคลุมกลุ่มเด็กนอกกระบบโรงเรียน

๓) การปรับปรุงการให้บริการด้านอนามัยเจริญพันธุ์ โดยยึดหลักความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยให้มีทางเลือกที่หลากหลายเพื่อให้เหมาะสมกับแต่ละกลุ่มวัย มีรูปแบบบริการ community family planning และ sex counselor รวมทั้งการปกปิดและรักษาความลับของเด็ก

๔) การให้ความช่วยเหลือแม่วัยรุ่น/แม่ตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ในรูปแบบศูนย์ช่วยเหลือสังคม โดยครอบคลุมเรื่องที่พัก และการเลี้ยงดูบุตร

๕) การพัฒนาข้อมูลเกี่ยวกับการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นและกลุ่มเสี่ยง เช่น เป็นครอบครัวแตกแยกหรืออยู่กับยาย/ญาติ รวมถึงการปฏิบัติงานและการประเมินประสิทธิภาพการตั้งครรภ์และการยุติการตั้งครรภ์ไม่ปลอดภัย เพื่อการกำหนดนโยบายและการป้องกันแก้ไขปัญหามารวม

๖) การขับเคลื่อนนโยบายจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือสังคมไปสู่การปฏิบัติระดับจังหวัด โดยการบูรณาการ การดำเนินงานของสถาบันการศึกษาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ในการให้บริการ ศึกษา และให้ข้อมูลทางเลือกแก่ผู้ประสบปัญหา เพื่อให้การดำเนินงานในระดับจังหวัดสามารถปฏิบัติได้จริงอย่างเป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

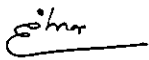
ขอแสดงความนับถือ

ทราบ และเพื่อนำเสนอ ครม.ทราบ

(นายอาคม เติมพิทยาไพสิฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

๗๐ ส.๑, ๘๖

สำนักพัฒนาฐานข้อมูลและตัวชี้วัดภาวะสังคม

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๘๓๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๒๘๐๓

E-mail: piyanuch@nesdb.go.th

ที่ นร ๐๕๐๖/๒๕๕๕/๓ คอ.๒๕๕๕.๒๖

กราบเรียน นรม. ผ่าน รอง-นรม. (นายนิวัฒน์ธำรงฯ)

สศช. ขอให้นำสรุปรายงานภาวะสังคมไทย

ไตรมาสสอง ปี ๒๕๕๖ เสนอ ครม. ทราบ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติให้

นำเรื่องนี้เสนอ ครม. ทราบ ตามที่ สศช. เสนอ

สสค. ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี

เมื่อวันที่ ๒๓ ก.ย. ๒๕๕๕ ลงมติว่า

ทราบ

(นายอาพันธ์ กิตติอำพน)

เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

